

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

BOLGÁR HÍREK

10/11 · 2014

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

**Моят свят,
моята песен**

Az én világom,
az én dalom

Сърцето на динята · Megdobbant a dinnye szíve · **Дясна коалиция начело на България**
Jobboldali kormánykoalíció Bulgária élén · **Не »Полгар«, а »Болгар«** · Bolgár, nem Polgár Galéria

ПОЗДРАВ

KÖSZÖNTŐ

»Вестникът е добър, когато в гласа му чуваме собствения си глас.«

Петер Естерхазу

»Az újság akkor jó, ha hangjában meghalljuk a magunkét is.«

Esterházy Péter

Д-Р ДАНЧО МУСЕВ
Българско републиканско самоуправление, председател
DR. MUSZEV DANCSON
Bolgár Országos
Önkormányzat, elnök

Българското републиканско самоуправление винаги се е отнасяло сериозно към ангажимента да информира подобаващо българите в Унгария за събитията, задачите и резултатите, свързани с тях. Вестник „Български вестни“ – от създаването си преди десет години – е предпоставка за осъществяването на тази цел. Днес той се е превърнал в глашатая на нашата общност, без който не можем – той ни информира, от него научаваме за успехите. Българското републиканско самоуправление винаги се е стремилло съзнателно да възпитава нова смяна и резултат от този стремеж сега е обновеният екип на „Българските вестни“. Вярвам, че подобно на своите предшественици, настоящият състав и занаят ще продължава да осведомява на високо ниво нашата общност и че с променения си облик ще успее да създаде нов форум, който да привлече членовете на общността към съвместни действия.

СВЕТЛА КЪОСЕВА
KJOSZEVA SZVETLA

Вестникът на българите в Унгария – месечно информационно издание на Българското републиканско самоуправление – съществува вече десет години. Той отразява вече цяла декада хрониката на живота на българите тук. По страниците му могат да се проследят в текст и образ изминалите години. През тези десет години винаги съм била свързана с него – било като дописник, било като редактор. Познавам всички трудности, но и удоволствието от работата. Трънката от новото и рутината. В годината на 100-годишния юбилей този така важен за общността ни печатен орган се подмладу изцяло. *Неговият главен редактор – Виолет Доци, и сътрудниците Кирил Над и Анет Гецов*, са млади хора, с добро професионално образование, свежи идеи и хъс за работа. Истинска радост е да ги гледаш как работят, как спорят, как придават свой облик на изданието, заедно с още един млад човек – Димитър Русев, който е автор на новия графичен дизайн. Не по-малко е и удоволствието, че има на кого да предадеш щафетата, че общността ни не застарява, а се подмладява с всяка изминалата година. На добър час „Български вестни“! На добър час Виолет, Кирил и Анет!

А Болгар Орszágос Önkormányzatnak mindig is komoly feladatának tekintette, hogy a magyarországi bolgárságot megfelelően informálja az őt érintő eseményekről, teendőkről, fejleményekről. A Bolgár Hírek – 10 éves fennállása óta – alapjaiban határozta meg ennek a célkitűzésnek a megvalósulását. Mára elengedhetetlen szócsővé vált a közösségen belül, innen tájékozódunk és ismerjük meg egymás sikereit. Mindig is tudatosan törekedtünk az utánpótlás kinevelésére, és ennek a törekvésnek az eredménye most a Bolgár Hírek megújult szerkesztősége is. Bízom benne, hogy elődeikhez hasonlóan továbbra is magas színvonalon tudják folytatni a közösség tájékoztatását és, hogy a megújult arculattal egy olyan új fórumot tudnak megteremtteni, amely vonzó lesz a közösség számára a társas interakcióhoz.

А magyarországi bolgárok újságja – a Bolgár Országos Önkormányzat havi információs kiadványa – már 10. éve létezik. Már egy évtizede tükrözi a helyi bolgárok életét, lapjain szövegben és képben követhetők nyomon az elmúlt évek. Ebben a 10 évben én is folyamatosan kapcsolódtam hozzá – hol szerzőként, hol szerkesztőként. Minden nehézséget ismerek, de ismerem a munka örömét is. Az újdonság varázsát és a napi rutint. A 100. évforduló évében ez a közösség számára oly fontos nyomtatott sajtó teljesen megfiatalodott. *Főszerkesztője, Dóczy Violetta és munkatársai, Nagy Kiril és Gecov Anett* fiatal emberek, jó szakmai alapokkal, új ötletekkel és nagy munkavágygal. Igazi öröm nézni, ahogy dolgoznak, vitatkoznak, hogyan alakítják a kiadvány jellegét, oldalukon Dimiter Ruszevvel, aki az új arculat tervezője. Az is jó érzéssel tölt el, hogy van kinek átadni a stafétát, hogy közösségünk nem öregszik, hanem minden évvel fiatalodik. Sok sikert Bolgár Hírek! Sok sikert Violetta, Kiril és Anett!

Заобикаля ни огромен медуен шум, а в този дисонанс е още по-трудно да чуем важните неща за разлика от преди. Това важи многократно повече за българите в Унгария, поест за нашата общност. Много сме, живеем разпилени, вкопчили се къде повече, къде по-малко в своите корени. Но както правдиво го отразяват изминалите десет години на „Българските вестни“, от нашата малка общност израстват такива ценности и таланти, които в никакъв случай не бива да позволим да потънат в мрака на забравата. Под този знак излизат всеки месец „Българските вестни“. Диря във времето за това кои сме били и кои сме сега.

С обновения екип бихме желали да издигнем информираността в нашата общност до ново ниво и да внесем свежа нотка в живота на българското малцинство – вестникът се възражда сега в светлината на това. А що се отнася до мен – все пак редно е да се спомене и това, – българската ми връзка е по линия на майка ми, която през цялото ми детство се стараяше да поддържа живи в мен задграничните корени. Понастоящем съм редактор и репортер в Унгарската телевизия, а през септември тази година започнах магистърска програма по икономика в Икономическия университет в Будапеща.

Този цитат от Петер Естерхази изразява най-добре същността на добрия вестник. Вярвам, че с новата редакция и с подкрепата на общността ще придобем едно ново звучене на това издание, което е наше, на българите в Унгария, за да го четем с удоволствие.

Тази година записах магистърска програма по българска филология в Университета „Лоранс Йотвъш“. Преди това паралелно с българската филология следвах и творческо писане, където се научих да пиша свободно сред ограничения. Не бива да се очаква твърде сериозна биография от двайсетинагодишен младеж, но ще разкажа това, което обикновено споделям в такива случаи – ще е нещо като самопризнание. Обичам да пея, да рисувам, да танцувам и разбира се, да пиша. Може би безкрайният ми мързел е причината да не довършвам всичките тези неща. Или страхът от провал. Не ходя при вокален педагог, нарисувал съм картина и половина през живота си (като изключим причудливите детски рисунки и картини), изоставих танците, но в писането за всичко мога да обвиня липсата на възбуждение. Във връзка с последното обаче не без гордост ще отбележа, че вече са публикувани немалко мои текстове. И както пише и Ромен Гари, *литературата е последен пристан на тази земя за всички, които не могат да се отличат в нищо*. Пиша новели, но обичам да пиша и критически студии, защото е приятно да критикуваш – моята стихия. Наред с това обаче обичам и модата, занимавам се и с моден дизайн. Но това е нещо, с което един потомък на интелектуалци е по-добре да не се хвали. Може би моя цел е да променя, да съвместя двете неща. Е, това съм аз.

Рогена съм в Унгария, но баща ми е българин, затова за мен беше естествено още от самото начало да се запозная с езика и обичаите на България. Като изкуствовед ме интересуват преди всичко културата и изкуствата, но с удоволствие пиша и по други теми. Българските събития, които се случват тук, винаги предизвикват моето внимание. С текстовете си бих желала да участвам в живота на българската общност да съобщавам за събития и хора и да изграждам мост между живеещите тук българи и всички, които се интересуват от тях.

Óriási médiazaj vesz minket körül, ebben a hangzavarban pedig még nehezebb meghallani a fontos dolgokat, mint korábban bármikor. Hatványozottan igaz ez a magyarországi bolgárokra, azaz a mi közösségünkre is. Sokan vagyunk, szétszórtan élünk, a gyökereinkhez hol jobban, hol kevésbé ragaszkodva. De ahogy azt a Bolgár Hírek elmúlt tíz éve is hűen mutatja, olyan értékek és tehetségek nőnek ki apró közösségünkből, amiket semmiképp sem szabad a feledés homályában veszni hagyni. A Bolgár Hírek ennek szellemében jelenik meg hónapról hónapra. Korlennyomatot ad arról, hogy kik voltunk, kik vagyunk.

Egy megújult stábbal szeretnénk új szintre emelni a közösségi tájékoztatást és úde színfoltot vinni a bolgár közösség életébe – a lap megjelenése is ennek fényében születik most újjá.

Ami pedig engem illet – mert, hogy erre is illik kitérni – anyai ágról származik a bolgár kötődésem, aki egész gyermekkoromban gondozta bennem a határon túli gyökereket. Jelenleg a Magyar Televíziónál vagyok szerkesztő-riporter, kommunikáció- és médiatudomány szakon szereztem diplomát a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskolán, jelenleg pedig a mesterszakos közgazdász tanulmányaimat folytatom az intézményben.

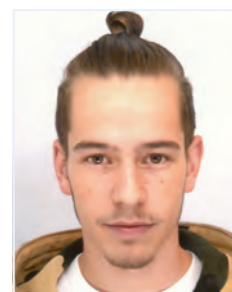
Esterházy Péter fentebbi idézete tökéletesen foglalja össze a jó újság mibenlétét. Bízom benne, hogy az új szerkesztőséggel és a közösség segítségével sikerül az újságunknak egy olyan új hangot teremtetnünk, amely a miénk, magyarországi bolgároké, és amelyet szívesen hallgatunk.

Idén az ELTE bolgár szakán kezdtem meg mesterszakos tanulmányaim. Korábban a bolgár mellett kreatív írást is tanultam, itt sajátítottam el, hogyan írhatok korlátok közt szabadon. Huszonévesen túl komoly életrajzot nem várhatnak tőlem, de elmondom, amit ilyenkor szoktam, amolyan önvallomás. Szeretek énekelni, rajzolni, táncolni és persze írni. Talán mérhetetlen lustaságom az, amely mindezt visszafogja. Vagy a kudarctól való félelem. Nem járok énektanárhoz, életemben másfél képet festettem (leszámítva csodásabbnál csodásabb gyerekkori rajzaim és festményeim), a táncot abbahagytam, az írásban azonban mindent ráfoghatok az ihlethiányra. Bár ez utóbbira nem kis büszkeséggel legyintve jegyzem meg, több művem is publikálták már. Ahogy Romain Gary is írta, *az irodalom ezen a földön az utolsó menedék mindazok számára, akik nem jeleskednek semmiben*. Novellás vagyok, de kritikát is szeretek írni, mivel kritizálni jó – lételemem. Emellett pedig szeretem a divatot, divattervezek is. De ez olyan dolog, amivel jobb, ha nem dicsekszik egy értelmiségporonty. Talán ezen céloom változtatni, összeférhetővé tenni a kettőt. Hát, ez lennék én.

Magyarországon születtem, de édesapám bolgár, így kezdetektől természetes volt számomra Bulgária és szokásainak, nyelvének ismerete. Művészettörténész lévén elsősorban a kultúra és a művészetek világa érdekel, de szívesen írok más témák kapcsán is. Mindig kíváncsisággal tölt el, mikor valami bolgár vonatkozású esemény történik itt. Írásaimmal szeretnék szerepet vállalni a bolgár közösség életében, hírt adni a történekről, emberekről, és építeni a hidat az itt élő bolgárok és az irántuk érdeklődők között.

ВИОЛЕТ ДОЦИ
Главен Редактор
DÓCZI VIOLETT
Főszerkesztő

КИРИЛ НАД
NAGY KIRIL

АНЕТ ГЕЦОВ
GECOV ANETT

НЕ »ПОЛГАР«, А »БОЛГАР«

На 22 септември присъствах на откриването на »Българската галерия« на улица »Байза« 44. Там са изложени творбите на седемнайсет български художници от Унгария.

АВТОР
Кирил Nagy
SZERZŐ
Nagy Kiril

Изборът на името Галерия „Болгар“ („Българска галерия“) не е удачен. При изписването му в интернет-търсачката първо излиза Галерия „Полгар“ („Гражданска галерия“), на всичкото отгоре е безидейно, неподходящо за това, което всъщност представлява. Още повече, че и името е творческа хрумка. Е, като оставим настрана (отново) времето, изминало от откриването, ще се опитам да превърна миналото в настояще, за да могат читателите да съпреживеят заедно с мен това изключително събитие. И ще се опитам да обясня защо всъщност са толкова важни тези две партнерни помещения.

Обикалям залите, лабиринти между зрителите. Шумът от многолюдната тълпа остро отеква в стените. В белотата шракат фотоапарати и мобилни телефони, както погobaва за такива случаи. Смях в предверието, къришene на ръце, лутане. Аз също търся мястото си. Всичко е изумително. Музейна обстановка, в умален размер. Професионална система за окачване на картините, снежнобели стени, огромни прозорци с естествена светлина плюс лампи за постигане на съвършено осветяване. Нов ламинат на пода, две прекрасни, реставрирани кахлени печки. Всичко това е създадено прибли-

жително от нулата. Тук е вложен труд. Данчо Мусев (председателят на Българското републиканско самоуправление - обща култура) подканя публиката и открива събитието с исторически обзор. Слушам, както всички, общо взето вече познатата история за стотте години. Погледите блуждаят от човек на човек и от творба на творба. Няколко прокашляния, но всички внимават. Докато примижал снимам участниците, зървам някого през обектива. Това е Юбилейната година, на която вече цяла година непрестанно й пламтят ушите. Тя е сред нас. Побеляла, леко приведена, но очите ѝ блестят. Или поне аз така ги виждам. Дебне лицата и сияе от радост, че е изживяла и този ден. Българската колония в Унгария отново е доказала себе си. Създаде е седемнайсет художници, което е огромно постижение

за толкова малка общност. Ремонтирала е качествено споменатите вече две зали и ги е запълнила с творбите на тези седемнайсет творци. Автори от различни възрастови групи присъстват с една, две или повече свои творби на изложбата. Пардон, за постоянната експозиция. Скулптури, бижута, платна, рисунки, кукли. И всичко това не е хаотично. Българите от Унгария отново доказват, че имат културен живот и то не какъв да е. Така например наред с театъра, книгоиздаването и опазването на традициите, подкрепя намери и изобразителното изкуство. А Юбилейната година присъства сега на откриването широко усмихната. Горда.

И ние, трогнати аплодираме оттеглящия се господин председател (колко формално) и заемащия мястото му изкуствовед г-р Балаж Фелеги. Ах, подобен рог анализи са винаги дълги и скучни. Но не и този. Вероятно белият му мустак прецежда гумите и изреченията, защото това, което казва, е интересно. Анализира творците и някои техни творби. Освен това заявява, че всичко е добро и хубаво. И това не са празни думи. Личи, че е проучил основно окачените творби, може би дори е граснал тук и там по повърхността. Още не е стигнал средата на своята реч и съм му дал червена точка.

Когато приключва, галерията е официално открита. Вече и официално се наслаждаваме на творбите, защото до този момент само боязливо им хвърлях погледи. Като човек, който е на забранено място. Сега бавно минавам покрай стените, от въгл до въгл. Застоявам се за малко пред всяка форма, оглеждам отгясно, оглеждам отляво, отгоре, отдолу. Междувреме потърквам мъхестата си брада. При мен - нещо като жест на познавач. Във всяка творба виждам „българския корен“, ето затова те създават едно цяло, ето затова си хармонират различните стилове. Помещенията лека-полека се опразват (причина за това не е липсата на интерес, а започващият на първия етаж концерт.) Накрая и аз излизам със съзнанието, че мога да се върна по всяко време. Защото от 22 септември българите в Унгария си имат вече и собствена галерия.

Художниците, изложили свои творби, са: Ненко Балкански, Женя Бозукова, Антони Дончев, Миролоба Гендова, Естер Кнейс, Огнян Кожухаров, Жужанна Кожухаров, Петер Лукач, Боряна Маевска-Конц, Миклош Мажаров, Клаудия Орос, Ангел Радуков, Росен Русев, Карой Саренчев, Мария Тури, Каталин Улман, Милена Владимирова.

BOLGÁR, NEM POLGÁR GALÉRIA

Szeptember 22-én a Bajza utca 44. szám alatti Bolgár Galéria megnyitóján jártam. A galériában tizenhét magyarországi bolgár képzőművész alkotásait gyűrték kiállításá.

A Bolgár Galéria névválasztás szerencsétlen, az internetes keresőbe beírva elsőként Polgár Galériát kapunk, ráadásul ötletelen, nem méltó ahhoz, ami mögötte áll. Főleg, hogy a név is művészek kreálmánya. Na de, hogy a megnyitó óta eltelt időt félredobva (újra) átélhessek velem az olvasók ezt a meghatározó eseményt, megpróbálom a múltból jelent formálni. És megpróbálom elmesélni, miért is olyan fontos az a két földszinti helység.

A nézelődők között lavírozva körbejárom a termeket. A falakról élesen verődik vissza a tömeghang. A féhérségben fényképezőgépek és mobilok kattannak, mert az ilyenkor illik. Nevetések az előtérből, néhány kéztördelés, lézengés. Én is a helyemet keresem. Meglepő az egész. Múzeumi körülmények, kicsiben. Profi sínrendszer a magasban, hófehér falak, egy-egy hatalmas ablak természetes fénnel, plusz a lámpák a tökéletes megvilágításért. Új laminált padló, két gyönyörű, felújított cserépkályha. Mindez nagyjából a nulláról létrehozva. Ebben munka van. Muszev Dancso (a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke – általános műveltség) lassan összereteli a népet, és egy történelmi áttekintővel nyit. Hallgatom a már többnyire ismert történetet erről a száz évről, ahogy mindenki. A tekintetek egymáson és az alkotásokon mászkálnak. Néhány köhintés, de mindenki figyel. Ahogy hunyorítva fotózom a résztvevőket, a kukucskálon át megpillantok valakit. Az idén folytonosan csuklásra kényszerítő Jubileumi Év az. Itt van köztünk. Ősz, kissé görnyedt, de a szeme ragyog. Legalábbis én így látom. Fürkészi az arckat, és ujjong, hogy ezt a napot is megélte. A magyarországi bolgár kolónia megint letett valamit az asztalra. Kitermelt tizenhét képzőművészt, ami igen nagy teljesítmény

egy ekkora közösségtől. A már említett színvonalon felújított két termet, és megtöltötte annak a tizenhét képzőművésznek a munkáival. A különböző korosztályból származó alkotók egy, kettő vagy több munkájukkal is hozzájárultak a kiállításához. Pardon, az állandó galériához. Szobrok, ékszerek, festmények, rajzok, bábok. És mindez nem holmi összevisszaságban. A magyarországi bolgárok ezzel is azt bizonyítják, van kulturális életük, és nem is akármilyen. Így például a színház, a kiadói tevékenység és a hagyományörzés mellett a képzőművészet is támogatásra lelt. A Jubileumi Év pedig most itt áll a megnyitón és vigyorog. Büszke. Mi is, meghatódva tapsolunk a levonuló elnöknak (mily' formális) és a besétáló dr. Feledy Balázs művészeti íróknak. Ajjaj, az efféle elemzések mindig hosszúak és unalmasak. De nem ez. Valószínűleg fehér bajsza szűri meg a szavakat és mondatokat, mert érdekel, amit mond. Végigelemzi az alkotókat és egy-egy alkotásukat. Ráadásul azt mondja, minden jó és szép. És ezek nem csak üres szavak. Látszik, hogy a kinn lógó és álló művek mindegyikét végigbogarászta, talán még meg is kapargatta őket. A beszéd felénél sem tart, beírom neki a piros pontot. Szónoklata végével a galéria hivatalosan is megnyílik. Így már hivatalosan is szabad élvezni az alkotásokat, mert egészen odáig csak félve vettem rájuk pillantásaim. Mint aki tilosban jár. Most lassan megyek végig a falakon, saroktól sarokig. Mindegyik forma előtt álldogálok egy kicsit, nézem jobbról, nézem balról, fentről, lentről. Közben pelyhedző szakállam dörzsölöm. Ez valami műértés-kényszer nálam. Mindegyik műben ott az a „bolgár gyökér”, ezért alkotnak egységet, ezért harmonizálnak a különböző stílusok. A hely lassan ürülni kezd (ennek nem az érdeklődéshiány, hanem az első emeleten kezdődő koncert az oka). Végül én is kísétálok, azzal a tudattal, hogy bármikor visszatérhetek. Mert szeptember 22-től a magyarországi bolgároknak már galériájuk is van.

A kiállító képzőművészek: Balkanszki Nenko, Bozukova Zsenia, Doncsev Antoni, Gendova Miroljuba, Kneisz Eszter, Kozsuharov Ognjan, Kozsuharov Zsuzsanna, Lukács Péter, Maevszka-Koncz Borjana, Mazsaroff Miklós, Orosz Klaudia, Radukov Angel, Ruszev Roszen, Szárencsev Károly, Turi Mária, Ullmann Katalin, Vladimirova Milena

СЪРЦЕТО НА ДИНЯТА

Двата стълба на Малко театро – Габриела Хаджикостова и Николай Иванов ОМ представиха своя предстоящ музикален албум през месец октомври. Албумът предлага познати мелодии, текстове, за размисъл, а концертът в препълнената зала бе истинска препоръка за него.

АВТОР
Анет Гецов
SZERZŐ
Gecov Anett

Когато се изкачих на етажа, само неколцина души бяха заели местата си. Габриела Хаджикостова стоеше сама в предверието, попитах я как е. Отговорът: вълнува се. Кои би помислил, че след толкова години опит, след толкова представления все още изпитва сценична треска? А е точно така. Всеки път отново и отново присъства напълно, концентрира се с всяка своя фибра. Може би това е разковничето за нейния успех, може би това е възможно само по този начин: да преживяваш задачата винаги със съвест, размах, вегрост, като ново предизвикателство.

Малко Театро е едно истински ценно и оригинално цветно петно в културния живот. За щастие рогната публика често има възможност да посещава неговите представления. Габриела Хаджикостова,душата на трупата, и в същото време неин основател и художествен ръководител, отново запленява пълната зала и я отведе със себе си на музикално пътешествие. Апропото в събитието е, че дълголетното сътрудничество между актрисата и присъединилия се към трупата през 2008 година Николай Иванов ОМ сега стига до нов етап. Поводът бе представянето на общия им албум и всички, които в този час бяха там, на първия етаж на улица „Байза“ 44, се докоснаха до този специален подарък. Това беше подарък, защото изчезнаха

пространство и време. Изчезнаха ежедневните неща, проблемите, сметките, работата, умората. Остана само усещането от музиката, която разбви оковите на неща, много по-важни от гореспоменатите, на които въпреки това често обръщаме малко внимание, например емоциите или по-мощабните мисли.

Имах късмета да съм запозната с този сюжет и знаех какво да очаквам. И не се разочаровах. Всеки, който вече е посещавал погобен спектакъл, знае, че за него са характерни преходите между жанровете, вливането в темите на българското самосъзнание и сплавянето на различни творчески подходи. Това е културна алхимична лаборатория, за която са типични експериментите, откритостта и непоколебимостта. Обръща се към всяка възраст, към всеки на собствения му език. Ставаме свидетели на спавта от допълващите се една друга универсална и българска култура, на търсенето и намирането на общия глас. По време на вечерта чухме подобрани песни от подготвяния албум, за инструментала и вокала се грижеше Николай, а за песните – предимно Габриела. Събитието е предшествано от репетиции, не само в Будапеща, но и в София, в дома на Николай, както и в Берлин. Текстове са предимно на български, пресъздават откъси от съвременната литература, български скоропозвоорки, които сами по себе си са такъв литературен пълнеж, заради който си струва да слушаш многократно тези пиеси. Музиката на Николай включва в себе си елементи на джаз, етно, ню ейдж и фолклор. Напълно модерната техника – синтезатор с автентични инструменти – е обогатена с китара, тамбура, ситара, перкусии. Неговите импровизации се израждат в някоя добре наложена формула и така с всяко представление репертоарът се променя, взаимодействия с мястото, публиката и настроението.

Едночасовият спектакъл ни накара истински да пожелаем да чуем целия албум. Препоръчвам го на всички, които биха искали да излязат от ежедневието и да се посмеят, да поплачат, да преживеят цялата скала на емоциите, а също така и да се срещнат с българското, с дома, с корените.

MEGDOBBANT A DINNYE SZÍVE

A Malko Teatro két oszlopos tagja – Gabriella Hadzsikosztova és Nikolaj Ivanov Om most készülő lemezét mutatta be októberben. Az új album ismerős dallamokat, elgondolkodtató szövegeket ígér, melyhez a teltházás koncert igazi kedvcsináló volt.

Mikor felértem az emeletre még csak páran foglalták el a helyüket. Az előtérben Hadzsikosztova Gabriella állt egyedül, megkérdeztem, hogy van. A válasz: izgul. Ki gondolná, hogy ennyi év tapasztalattal, ennyi előadás után még mindig lámpalázás egy szereplés előtt? Pedig így van. Minden egyes alkalommal újra és újra teljesen jelen van, minden porcikájával koncentrálni. Talán ez a nyitja sikerének, talán csak is így lehet, lelkiismerettel, lendülettel, frissen, mindig új kihívásként megélni a feladatot.

A Malko Teatro társulat egy igazán értékes és különleges színpoltja a kulturális életnek. Szerencsére előadásra sűrűn adatik lehetősége a hazai közönségnek. Hadzsikosztova Gabriella, a társulat lelke, egyben alapítója és művészeti vezetője ismét telt házat varázsolt, el is vitt magával egy zenei utazásra. Az esemény apropója, hogy a művésznő és a 2008-ban a társulathoz csatlakozott Nikolaj Ivanov OM több éves múltra visszatekintő együttműködése most egy új állomáshoz ér. Éppen készülő lemezük bemutatója volt az alkalom, és aki ott volt ebben az egy órában a Bajza utca 44. első emeletén, annak része lehetett ebben a különleges ajándékban. Ajándék volt ez, mert megszűnt a tér, az idő. Megszűntek a hétköznapi dolgok, a problémák, a számlák, a munka, a fáradtság. Csak a zene élménye maradt, ami pedig felszabadított ez előbbieknél sokkal fontosabb és gyakran mégis kevés figyelmet kapó dolgokat, mint például az érzelmek, vagy a tágabb összefüggéseket kereső gondolatok.

Korábban volt már szerencsém e felálláshoz, és volt

elképzelésem arról, hogy mire számítsak. Nem is csalódtam. Aki járt már ilyen előadáson, tudhatja, hogy jellemzőek a műfajok közötti átmenetek, a bolgárságtudat beleszövése a témákba és különböző művészeti ágak ötvözése. Kulturális alkímista labor ez, amire a kísérletezés, a nyitottság, és az elszántság jellemző. Minden korosztályhoz szólnak, mindegyikhez a saját nyelvén.

Az egyetemes és a bolgár kultúra ötvözése, egymással való kiegészítése, a közös hang keresése és megtalálása történik. Az esten az éppen készülő album dalaiból szólt válogatás, melynek instrumentális részéért és a vokálért Nikolaj, az énekért elsősorban Gabriella volt a felelős.

Az eseményt több próba előzte meg, melyeket nem csak Budapesten, de a közös Szófiában és Nikolaj otthonában, Berlinben is tartottak. A szövegek elsősorban bolgárul, kortárs irodalmi részleteket, bolgár mondókákat, nyelvtörőket szólaltattak meg, ami már magában egy olyan irodalmi töltetet adott, amiért érdemes majd többször is meghallgatni a számokat. Nikolaj zenéje a jazz, az ethno, a new age és a folk elemeit is magába foglalja. A teljesen modern technikát - szintetizátort autentikus hangszerekkel - például gitár, tambura, szitár, perkusion - teszi gazdaggá.

Improvizációi egy-egy jól bevált képletre épülnek, így minden előadás alkalmával változik a repertoár, kölcsönhatásba lépve a hellyel, a közönséggel és a hangulattal.

Az egy órás műsor igazi kedvcsináló volt a lemezhez. Ajánlom mindenkinek, aki szeretne kilépni a hétköznapi napokból és nevetni, sírni, érzelmek egész színscáláját megélni, illetve a bolgársággal, az otthonnal és a gyökereinkkel kapcsolatos gondolatokkal találkozni.

МОЯТ СВЯТ, МОЯТА ПЕСЕН

За мен събитията от деня бяха преломен момент в живота на българите в Унгария. Това бе денят, в който »отърсихме праха от ежедневието« и погледнахме света през очите на изкуството.

АВТОР
Светла Къосева
SZERZŐ
Kjoszeva Szvetla

Животът на българите в Унгария винаги е бил наситен със събития. Особено е вярно това за 2014 – годината на centenariума на Дружеството на българите в Унгария – най-старото от съществуващите днес организации на българите по света, изгало централна роля в живота на българите тук вече 100 години без прекъсване.

След силното начало през пролетта – с откриването на паметника на българските градинари на едно от култовите места в Будапеща, пазара Бошняк, патронажът на събитието бе поет на най-високо държавно ниво: унгарският президент Янош Адлер и българският вицепрезидент Маргарита Попова, които присъстваха лично на тържественния концерт в Българския културен дом.

Послегнаха изложби и концерти, чествания и тържества, за да стигнем до новата кулминация на 22 септември тази година. Денят на българската независимост бе избран неслучайно. На този ден бе направена нова крачка в живота на българската общност.

За мен събитията от деня бяха преломен момент в живота на българите в Унгария. Това бе денят, в който »отърсихме праха от ежедневието« и погледнахме света през очите на изкуството. В чужбина човек е често самотен, това усещане се запазва у поколения наред, които макар и добре социализирани, прогължват да чувстват своята различност. И макар да са отрасли в новата родина, а България е останала по-скоро в спомените на родители и близки, те усещат своето особено положение в обществото, своята изключителност и гругост.

В тази си самота най-напред посягат към корените, към изконно народното изкуство, към фолклора, от който бликат и мъката, и радостта, и ритъмът, и споменът, и тътенът, и забравата. Потапят се в чистия извор. Живеят с него. И в същото време над тях тежне опасността да го превърнат в декор, във фасада, с която да се обградят от света и промените в него.

Истински узряваме за богатото усещане на двойствената си идентичност, когато преработим тътената от миналото и преплетем в него звуците на нашето съвремие, ритъма на собствения си живот, когато с очи пълни с фигури от шевиците и цветовете от халищата създадем своя образен свят. Когато с гуша, омаяна от звуците на гайдата,

на цдващи от гревността гласове, изнеем своята песен. Или ги нарисуват и изнеят за нас така, че да ги почувстваме свои.

В годината на своя centenariум българите в Унгария направиха своята голяма крачка към света на съвременното. Тя бе подготвена десетилетия. Но като че ли точно на този ден бе извършена от общността, за общността. На 22 септември бе открита галерията на български художници от Унгария и представен новият музикален албум на Габриела Хаджикостова и Николай Иванов ОМ.

Един истински празник за всички ни. В прекрасни обновените и погредени зали в една отдавна свързана с общността сграда – бившето училище на улица Байза – бяха погредени произведенията на български художници от Унгария, които въпреки различията по възраст, стил, художествен изказ, степен на натурализация, съставят единно цяло и хармонично помежду си. Не бих казала даже, че тази хармония се дължи на нещо чисто българско – може би то е общочовешко, ала те са свързани тук и поставят основите на едно ново средище за българите в Унгария. Нека го наречем: Б44 – според сполучливото лого на галерията.

Във втората част на вечерта Габриела Хаджикостова и Николай Иванов ОМ представиха своя нов музикален албум. Концертите на Габи и Николай също не са новост. Но тази вечер те направиха нещо ненадминато – онзи синтез, за който вече споменах, върху който те отдавна работят и тази вечер и тук го постигнаха. Овлажняният глас на Габи, изчистените мелодии на Николай, вариациите на теми от песни или текст, бързата смяна на настроението, неочакваните решения – всичко беше изпипано до последния звук и жест.

Ако не се страхувах, че ще звучи патетично, бих казала, че се гордея, че живея сред тези хора, че имам възможността отблизо да наблюдавам и съпреживявам търсенията и постиженията им.

Защото те са част от моето ежедневие. И ако мога по този егостичен начин да се похваля – да, ужасно ми е приятно, че съм част от тях, че ги познавам, виждам, разговарям, споря и работя с тях. С много от тях – защото ставаме все повече. Тази вечер имаше много просълзени очи. И това не бе чиста сантименталност. Нито дори само дълбоко съпреживяване на изкуството. Мисля, че просто се разпознахме в изкуството, пресътворило нашия собствен живот.

AZ ÉN VILÁGOM, AZ ÉN DALOM

»Számomra a nap eseményei jelentős fordulatot jelentettek a magyarországi bolgárok életében. Ez volt az a nap, amikor leráztuk magunkról a hétköznapi porát és a művészet szemével csodálkoztunk rá a világra.«

A magyarországi bolgárok élete mindig is tele volt eseményekkel. Különösen igaz ez 2014-re - a Magyarországi Bolgárok Egyesületének centenáriumú évére. Ez a legrégebb óta működő határon túli bolgár szervezet, amely központi szerepet játszik az itteni bolgárok életében megszakítás nélkül immár 100 éve.

Az erős tavaszi kezdés után - a magyarországi bolgárok életében kultikus helynek számító Bosnyák téren felavattuk a bolgárkertész szobrot és ivókat - az események patronálását pedig a legmagasabb állami szinten vették át: Áder János magyar köztársasági elnök és Margarita Popova, a Bolgár Köztársaság alelnöke, személyesen vettek részt a Bolgár Művelődési Házban rendezett ünnepi gálán. Kiállítások és koncertek, megemlékezések és ünnepségek következtek, hogy elérjük az újabb kulminációt ez év szeptember 22-én. Nem véletlen a bolgár függetlenség napjának kiválasztása, ezen a napon újabb lépés történt a bolgár közösség életében.

Számomra a nap eseményei jelentős fordulatot jelentettek a magyarországi bolgárok életében. Ez volt az a nap, amikor leráztuk magunkról a hétköznapi porát és a művészet szemével csodálkoztunk rá a világra.

Külföldön az ember gyakran magányos, és ez az érzés akár nemzedékeken keresztül is megmaradhat, akiknek tagjai, bár jól szocializálódtak, továbbra is érzik másáukat. Bár az új hazában nőttek fel, Bulgária pedig inkább csak a szülők és az ismerősök emlékében él, mégis érzik a társadalmon belül sajátosabb helyzetüket, különlegességüket és másáukat.

Ebbéli magányukban először a gyökerekhez nyúlnak, az autentikus népművészethez, a folklórhoz, amelyből árad a bánat, az öröm, a ritmus, az emlékezet, a dobogás és a feledés is. Megmártóznak a tiszta forrásban. Együtt énekel vele. És ugyanakkor fennáll az a veszély, hogy díszletté, üres homlokzattá teszik, amellyel körbe vesz-

szik a folyton változó világot. Akkor válunk teljesen érette a kettős identitásunk megtapasztalására, amikor feldolgozzuk a múlt dobbanásait, a saját életünk ritmusát, és amikor a hímzések figuráival és a szöttesek színeivel teli szemmel létrehozuk a saját képi világunkat. Amikor lelkünkkel, amelyet elbűvölt az ősi hangokkal táplált duda hangja, eldaloljuk a saját énekünket. Vagy mások úgy énekelnek el és rajzolják le nekünk őket, hogy a sajátjainknak érezzük.

Centenáriumuk évében a

bolgárok nagy lépést tettek a modern világ felé. Ezt már évtizedek óta készítették elő, de mintha éppen ezen a napon fejezte volna be a közösség, a közösségnek. Szeptember 22-én megnyílt a magyarországi bolgár festőművészek galériája, és bemutatásra került Hadzsikosztova Gabriella és Nikolaj Ivanov OM új közös zenei albuma. Ez egy valódi ünnep volt mindnyájunknak. A Bajza utcai régi iskolaépület, amelyhez régóra kötődik a közösség, csodálatosan felújított termeiben helyezték el a magyarországi bolgár festőművészek műveit, amelyek, bár eltérő korúak, stílusúak, más-más a művészi kifejező eszközük vagy a valóságábrázolásuk, mégis egységes egészet alkotnak. Még azt sem mondhatnám, hogy ez az egység csak a bolgárságnak köszönhető inkább valami közös emberi - de mégis összetartoznak itt és a magyarországi bolgárok egy új közösségi terét hozzák létre. Nevezhetjük B44-nek, a galéria jól sikerült logója után.

Az est második felében Hadzsikosztova Gabriella és Nikolaj Ivanov OM mutatta be új zenei albumját. Gabi és Nikolaj koncertjei szintén nem mennek újdonságszám-ba. De ezen az estén valami utolérhetetlent hoztak létre - azt az elegyet, amelyről már beszéltem, amelyen már régóta dolgoztak és ma este meg is alkották. Gabi csodálatos hangja, Nikolaj tiszta dallamai, a dalok és a szöveg témavariációi, a hangulat hirtelen váltakozásai, a váratlan megoldások - minden tökéletes volt az utolsó hangig és gesztusig.

Ha nem tartanék attól, hogy túl patetikus leszek, azt mondanám, büszke vagyok arra, hogy ezek között az emberek között élhetek, és lehetőségem van megfigyelni és átélni vágyaikat és művészetüket. Ők részei az én hétköznapijaimnak. És ha önző módon megoszthatom - igen, nagyon jól esik, hogy részük lehetek, hogy ismerem őket, hogy beszélhetek, vitatkozhatok és dolgozhatok velük. Sokukkal közölük, mert egyre többen vagyunk. Ezen az estén számos könnyes szemet láttam. És ez nem csak pusztán szentimentalizmus volt, és még csak nem is a művészet mély átélése. Azt hiszem, magunkat ismertük fel a művészetben, amely újrate-mertette az életünket.

ОБОВЩЕНИЕ ЗА МЕСТНИТЕ ИЗБОРИ

На 12 октомври 2014 г. се провежда изборите за местни органи на властта, на които бяха избрани и представителите на националните самоуправления.

Дружеството на българите в Унгария (ДБУ) получи общо 2794 гласа на национално, общинско и районно ниво и така се сдоби със 113 мандата за следващите 5 години.

Членове на Българското републиканско самоуправление:

Алекси Петров Ангонов
(заместник-председател)
Борис Иван Байчев
Драгета Белошинова
Йордан Бонев
Габриела Хаджикостова
(заместник-председател)
Д-р Димитър Михай Иринков
Иван Караулиев (заместник-председател)
Никола Кушев
Димитранка Димитрова Мишколци
Д-р Данчо Димитров Мусев
(председател)
Димитър Танев
Йордан Тютюнков-Христов
Галин Тютюнков
Янош Ласло Вълчев Иванов
Иванка Владова Иванова

Членове на Столичното българско самоуправление:

Теогора Калицова
Владимир Калицов (председател)
Владимир Курков Константинов
Виктория Александра Танева
Галин Тютюнков
Мария Тютюнкова
Жанет Варга (заместник-председател)

Представителите на Българското републиканско самоуправление получиха акредитивните си писма на 28 октомври 2014 г. в Университета по публична администрация. След тържественото връчване на мандатите беше формирано Българското републиканско самоуправление, за председател на което бе преизбран г-р Данчо Мусев. На учредителното заседание г-р Данчо Мусев подчерта колко са се развили българските образователни институции и колко е важно опазването на традициите.

Дружеството на българите в Унгария благодари за оказаното доверие и полага всички усилия да продължи започнатата продуктивна работа.

ÖSSZEFOGLALÓ AZ ÖNKORMÁNYZATI VÁLASZTÁSOKRÓL

2014. október 12-én lezajlottak az önkormányzati választások, amelynek keretein belül megválasztották a nemzetiségi önkormányzati képviselőket is. A Magyarországi Bolgárok Egyesülete (MBE) országos, területi és települési szinten összesen 2794 szavazatot kapott, így 113 mandátumot szerzett a következő 5 évre.

A Bolgár Országos Önkormányzat tagjai:

Andonov Alekszi Petrov (elnökhelyettes)
Bajcsev Borisz Iván
Beloszinov Dragetta
Bonev Jordán
Hadzsikosztova Gabriella (elnökhelyettes)
Dr. Irinkov Dimiter Mihály
Karailiev Iván (elnökhelyettes)
Kusev Nikola
Miskolczi Dimitrova Dimitranka
Dr. Muszev Dimitrov Dancso (elnök)
Tanev Dimiter

Tütünkov-Hrisztov Jordán
Tyutyunkov Galin
Valcsev Ivanov János László
Vladova Ivanova Ivánka

A Fővárosi Bolgár Önkormányzat tagjai:

Kalicov Teodóra
Kalicov Vladimir (elnök)
Kirkov Konsztantinov Vladimir
Tanev Viktória Alexandra
Tyutyunkov Galin
Tyutyunkov Mária
Varga Zsanett (elnökhelyettes)

A Bolgár Országos Önkormányzat képviselői 2014. október 28-án vették át megbízóleveleiket a Nemzeti Községi Egységen. Az ünnepélyes mandátumátvétel után alakult a Bolgár Országos Önkormányzat, amelynek élére ismét Dr. Muszev Dancsot választották elnöknek. Dr. Muszev Dancso az alakuló ülésen a nemzetiségi oktatási intézmények fejlesztését és a hagyományok őrzésének fontosságát emelte ki.

A Magyarországi Bolgárok Egyesülete ezúton is köszöni a bizalmat, amelyet kapott, és törekszik annak az értékteremtő munkának a folytatására, amelyet elkezdett.

ÖNKORMÁNYZATI MEGHALGATÁSOK

A Fővárosi Bolgár Önkormányzat

2014. november 28-án 9.00-tól 10.00 óráig tartja meg éves közmeghallgatását.
Helyszín: 1062 Bp., Bajza u. 44.

A Ferencvárosi Bolgár Önkormányzat

2014. november 28-án 9.00 órakor tartja meg éves közmeghallgatását.
Helyszín: 1062 Bp., Bajza u. 44.

Az I. kerületi Bolgár Önkormányzat

2014. december 1-én 16.00 órától tartja meg éves közmeghallgatását.
Helyszín: I. kerületi Polgármesteri Hivatal, Kapisztrán tér 1.

Dunaharaszti Bolgár Önkormányzat

2014. december 5-én (péntek) 17.00 órakor tartja meg éves közmeghallgatását.
Helyszín: Dunaharaszti, Dózsa György út 26.

A Zuglói Bolgár Önkormányzat

2014. december 8-án 13.00-tól 14.00-ig tartja meg éves közmeghallgatását.
Helyszín: 1062 Bp., Bajza u. 44.

A II. kerületi Bolgár Önkormányzat

2014. december 8-án 14.00-tól 15.00 óráig tartja meg éves közmeghallgatását.
Helyszín: 1062 Bp., Bajza u. 44.

A Kőbányai Bolgár Önkormányzat

2014. december 14-én (vasárnap) 15.00 órakor tartja meg éves közmeghallgatását.
Helyszín: Kőrösi Csoma Sándor Kőbányai Kulturális Központ (KÖSZI) (1105 Budapest, Előd utca 1.)

A XV. kerületi Bolgár Önkormányzat

2014. december 14-én (vasárnap) 15.00 órakor tartja meg éves közmeghallgatását.
Helyszín: Kozák téri Közösségi Ház (1154 Budapest, Gábor Áron u. 58/C.)

ДЯСНА КОАЛИЦИЯ НАЧЕЛО НА БЪЛГАРИЯ

На 5 октомври в България се проведеха предсрочни парламентарни избори, след като управляващото от 2013 година правителство на Орешарски подаде оставка. Ръководеният от Пламен Орешарски ляв кабинет беше принуден да напусне властта заради ниската обществена подкрепа, заради близкото до фалит положение с Корпоративна търговска банка (КТБ), както и заради противоречията между Българската социалистическа партия (БСП) и турското либерално Движение за права и свободи (ДПС).

След изборите от 5 октомври в новия 240-член парламент влязоха осем партии, в същото време нито една не се сгоди с нужното за управление парламентарно мнозинство от 121 души. Изключително разпокъсаната парламентарна картина не остави съмнение, че съставянето на правителство ще бъде предшествано от дълги коалиционни преговори. С най-големи шансове преди изборите беше дясната партия Граждани за европейско развитие на България (ГЕРБ), но със спечелените 84 мандата тя разполага с госта по-малка подкрепа отколкото показваха предварителните прогнози от проучванията на общественото мнение. Партията, ръководена от бившия министър-председател Бойко Борисов, проведе дълги преговори с останалите партии, влезли в парламента, за да бъде създадено действащо парламентарно мнозинство. Независимо от това, че в новото народно събрание влязоха няколко потенциални политически съюзници, се появи реална опасност от обявяването на нови избори, в случай че поне две групи партии не приемат подхода на Борисов и неговата партия. Заелата второто място БСП излезе значително отслабена от новото премерване на силите; ръководената от Михаил Миков лява партия бе наказана от гласоподавателите за богатото на скандали управление от изминалата година. Загубвайки повече от половината от парламентарните си мандати социалистите за малко да се превърнат в трета политическа сила, тъй като ДПС спечелиха 38 депутатски места, тоест с един мандат по-малко, осигурявайки си стабилно значителна част от гласовете на турското и ромското малцинство в България. Независимо от това, че ГЕРБ проведе преговори със социалистите, вероятността за голяма коалиция беше минимална и дори категорично заявената готовност за сътрудничество от страна на ДПС не беше алтернатива за Борисов и неговите хора.

Най-вероятният коалиционен партньор беше създаденият от няколко малки дясно-центристки партии Реформаторски блок (РБ), който със своята 23-членна фракция изглежда като подходящия съюзник за ГЕРБ. Отношенията между двете формации не би могло да

се определят като безоблачни, тъй като някои управленски приоритети на Реформаторския блок не кореспондират с представите на ГЕРБ. Освен личните политически противоречия между двете партии източник на сериозно напрежение са промяната на структурата на здравеопазването, както и спасяването от гържавата от фалита на КТБ, прочула се като банката на медийния магнат Делян Пеевски и на ДПС. Независимо от това, на 2 ноември двете политически сили съгласуваха обща проектопрограма и по този начин значително придвижиха напред преговорите преди президентът да връчи мандат за съставяне на правителство, планирано за 5-6 ноември. Партиите начертаха 20 сфери на сътрудничество, които могат да бъдат допълнени и от предложените на петата парламентарна сила - националистите от Патриотичния фронт (ПФ) и стоящата на шесто място - ръководената от бившия президент Георги Първанов Алтернатива за българско възрождение (АВВ). Двете малки партии предварително заявиха своето намерение да помогнат с привличането на експерти в един бъдещ дясно-центристки кабинет. ПФ настоява за своята позиция предимно по въпроси, свързани с политиката за малцинствата (присъединяването на Турция към ЕС, македонско-българските отношения), докато АВВ иска да осъществи своите цели в социалната политика. Съставеното правителство на ГЕРБ и РБ е в малцинство, но по някои въпроси конструктивна опозиционна подкрепа ще му окажат другите две партии.

В парламента влезе и прочулата се с крайната си политика Атака, както и създадената през 2014 година популистка „България без цензура“ (БВЦ), в същото време техните лидери открито се обявиха против конструктивен диалог с ГЕРБ. Подобно на предшественика си новото правителство ще се сблъска с много наболели проблеми. По време на коалиционните преговори няколко пъти беше повдигнат въпросът за съкратен мандат и политическите анализатори не са единни по отношение на това дали новото правителство ще може да изкара четиригодишния цикъл.

(Статията е написана: 02.11.2014)

АВТОР

Виктор Миланов

SZERŐ

Milanov Viktor

JOBBDALI KORMÁNY- KOALÍCIÓ BULGÁRIA ÉLÉN

Bulgáriában előrehozott parlamenti választásokra került sor október 5-én azt követően, hogy a 2013 óta regnáló Oresarszki-kormány lemondott a hatalomról. A Plamen Oresarszki vezette baloldali kabinet többek között az alacsony társadalmi támogatottság, a Korporatív Kereskedelmi Bank (KTB) csőd-közeli helyzete, valamint a Bolgár Szocialista Párt (BSZP) és a török-liberális Mozgalom a Jogokért és Szabadságért (DPSZ) közötti ellentétek miatt kényszerült távozni a hatalom éléről.

Az október 5-i választásokat követően nyolc párt-tömörülés jutott be az új, 240 fős parlamentbe, ugyanakkor egyik párt sem szerezte meg a kormányzáshoz szükséges 121 fős parlamenti többséget. A rendkívül töredezett parlamenti összkép következtében világossá vált, hogy hosszú koalíciós tárgyalások fogják megelőzni a kormányalakítást. A legnagyobb eséllyel a jobboldali Polgárok Bulgária Európai Fejlődéséért (GERB) rendelkezett a választásokat megelőzően, de a megszerzett 84 mandátumával, jóval kisebb támogatásban részesült, mint ahogy azt a közvélemény-kutatók korábban megjósolták. A Bojko Boriszov volt miniszterelnök által vezetett párt hosszú tárgyalásokba bocsátkozott a parlamentbe bejutott összes többi párttal annak érdekében, hogy működőképes kormánytöbbséget alakítson. Függetlenül attól, hogy több realisanak tekintendő politikai szövetséges is bejutott az új országgyűlésbe valós veszély volt az ismételt választások kiírása, amennyiben legalább két másik párt nem fogadja el Boriszov és pártja közeledését. A második helyen végzett BSZP lényegesen meggyengülten került ki az újabb megmérettetésből, a Mihail Mikov vezette baloldali pártot büntették a szavazók az elmúlt év botrányokban dús kormányzása miatt. A szocialisták parlamenti mandátumaiknak több mint a felét elveszítve kis híján csak a harmadik politikai erővé zsugorodtak volna, hiszen a DPSZ 1 mandátummal lemaradva 38 képviselői

helyett szerzett, stabilan begyűjtve a bulgáriai török és roma kisebbség szavazatainak jelentős részét. Függetlenül attól, hogy a GERB tárgyalásokat folytatott a szocialistákkal, a nagykoalíció lehetősége minimális volt, és a DPSZ határozott együttműködési készsége sem volt alternatíva Boriszov és emberei számára.

A legesélyesebb koalíciós partner mindenképpen a több kisebb jobbközép pártból alakult Reformerek Blokkja (RB) volt, amely 23 fős frakciójával megfelelő szövetségesnek bizonyulhat a GERB számára. A két formáció viszonya közelről sem nevezhető felhőtlennek, hiszen a Reformerek Blokkja több kormányzási prioritása ellentétes volt a GERB elképzeléseivel. A két párt közötti személypolitikai ellentéteken túl az igazságügyi rendszernek az átalakítása, valamint a Deljan Peevszki médiamágnás és a DPSZ bankjaként elhíresült KTB állami csődvédelme is komoly feszültségforrásnak bizonyult. Ettől függetlenül a két politikai erő november 2-án közös programtervről egyezett meg, és ezzel nagyban előmozdították a tárgyalásokat a november 5-6-ra tervezett elnöki kormányalakítási mandátum kiosztása előtt. A pártok 20 együttműködési területet vázoltak fel, ugyanakkor az ötödik helyen végzett nacionalista Patrióta Front (PF) és a hatodik helyen végzett, Georgi Parvanov volt köztársasági elnök vezette Alternatíva Bulgária Újjászületésére (ABV) is kiegészítheti saját javaslataival azt. A két kis párt már korábban kifejezte szándékát azzal kapcsolatban, hogy szakértők bevonásával segítenék egy leendő jobbközép kabinetet, a PF leginkább kisebbségpolitikai kérdésekben (Törökország EU-csatlakozása, macedón-bolgár viszony) hangoztatná véleményét, míg az ABV pedig több szociálpolitikai intézkedésnél érvenyesítené elképzeléseit. Minden bizonnyal kisebbségi kormány alakul meg a GERB és a RB között, viszont egyes kérdésekben konstruktív ellenzéki támogatást nyújtana a másik két párt. A miniszterelnök személye kérdéses, hiszen az RB nyíltan elutasítja Bojko Boriszov ismételt kormányzását, de úgy tűnik a GERB kompromisszumokra hajlamos, erre utal Tomiszlav Doncsev volt regionális fejlesztésekért felelős miniszter javaslata, hogy Radan Kanev az RB egyik társvezetője legyen a kormányfő.

A parlamentbe még a szélsőséges politikájáról ismertté vált Ataka, valamint a 2014-ben alakult populistá Bulgária Cenzúra Nélkül (BBC) jutott be, ugyanakkor vezetőik nyíltan elzárkóztak a GERB-bel való konstruktív tárgyalások elől. Az új kormány elődjéhez hasonlóan igen égető problémákkal kell, hogy szembenézzon, hiszen a számos állami vállalat tőkéjét kezelő KTB megmentése jelentős feszültségforrás lehet a leendő szövetségesek között, a bolgár gazdaság már évek óta stagnál, több szociális ágazat a működőképesség szélén van és a korábban elismert makrogazdasági stabilitás már csak a múlté. A koalíciós tárgyalások során több alkalommal felvetődött a rövidített mandátum lehetősége, és a politikai elemzők sem egységesek azt illetően, hogy az új kormány ki tudná-e tölteni teljes 4 éves ciklusát. —————
(Készült: 2014. nov. 2-án)

БОЙКО БОРИСОВ

Министър-председател на България

BORISZOV BOJKÓ

Bulgária kormányfője

(banks.dir.bg)

БЪЛГАРСКИ ДНИ В ДЕБРЕЦЕН

За да изпратят лятото и да отбележат Деня на независимостта (22 септември), българите и техните унгарски приятели се събраха на 20-ти септември на свеж въздух в спортния комплекс на град Дебрецен (Голямата гора) в сградата на кметството. Бяха прожектирани видео филмчета от красивите кътчета на България (В. търново, Арбанаси, Шумен и околността, Черноморието - Варна, Созопол).

Денят премина в много приятна атмосфера. Всички се чувстваха като едно голямо семейство. Мероприятията продължиха в Уйкерти Мювельогешу център на 25-ти с викторина: "Кой знае най-много за България". Участниците бяха наградени с български битови сувенири. Програмата на „Българските дни“ завърши на 30-ти септември с доклад за историята на Розата и нейното значение и ролята в битка на българина (изнесен от Д. Мишколци).

BOLGÁR NAPOK DEBRECENBEN

Hogy elbúcsúztassák a nyarat és megünnepeljék a függetlenség napját (szeptember 22.) a bolgárok és magyar barátaik szeptember 20-án összegyűltek Debrecen sportközpontjában (a Nagyerdőben), a polgármesteri hivatal épületében. Vetítettek filmeket Bulgária legszebb vidékeiről - Veliko Tarnovo, Arbanaszi, Sumen és környéke, a Fekete tenger (Várna és Szozopol). A nap kellemes hangulatban telt, mindnyájan egy nagy család tagjaiként éreztük magunkat.

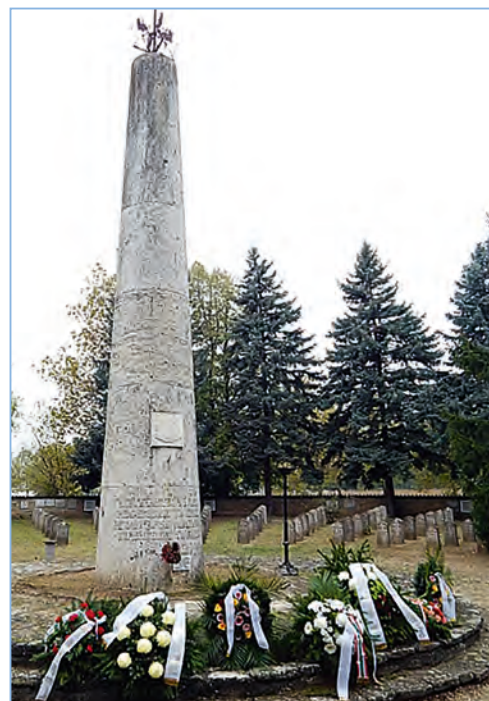
A rendezvények az Újkerti Művelődési Központban folytatódtak szeptember 25-én, a „Ki tud többet Bulgáriáról?” c. vetélkedővel. A résztvevőket bolgár népi szuvenírekkel díjazták. A „Bolgár napok” program szeptember 30-án ért véget Miskolczi D. „A rózsza története, jelentősége és szerepe a bolgárok életében” c. előadásával.

Koszorúzás a
Harkányi Katonai Temetőben

EMLÉKEZÉS HARKÁNYBAN

2014. október 30-án emlékeztek meg közösségünk képviselői a Harkányi Katonai Temetőben az első világháborúban elhunyt bolgár katonákról. A harkányi koszorúzás már tradíciónak számít a közösség életében, ami idén a Magyarországi Bolgárok Egyesületének centenáriumi évfordulójából, és az első világháború kitörésének 100 éves jubileumából adódóan is meghatározó. A megemlékezésen részt vettek a Bolgár Országos Önkormányzat és a Pécsi Bolgár

Önkormányzat képviselői is. Az eseményen jelen volt még Biszerka Beniseva, a Bolgár Köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint Elenko Andrejev, Bulgária bécsi katonai attaséja is. Közel 20 éve vesznek részt a koszorúzáson a Baranya Megyei Ellenállók és Antifasiszták Szövetségének tagjai, akik idén is megemlékeztek bolgár bajtársaikról. A megemlékezésen tiszteletét tette továbbá Baksai Endre Tamás, Harkány város polgármestere. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke elmondta, a harkányi polgármesterrel való találkozás során szó volt a Harkányi Bolgár Temető lehetséges közös karbantartásáról és felújításáról is.

Х. »ДНИ НА БЪЛГАРСКАТА КУЛТУРА« В СЕГЕД

Тази година Дните на българската култура в Сегед се състояха за десети път между 6 и 21 октомври и техни организатори както обикновено бяха Българското национално самоуправление в Сегед и Дружеството »Приятелите на България«.

АВТОР
Моника
Фаркаш Барати
SZERZŐ
Farkas Baráthi
Mónika

През пролетта на 2004 година, след като бе преценено, че би било добре да има дни на българската култура в Сегед, тукашните българи започнаха подготовка по тяхното организиране. Партньор в инициативата беше Културният отдел на Сегедския университет, който отдавна се занимава с организацията на мащабен пролетен и есенен културен фестивал. Накрая заедно взехме решението Дните на българската култура в Сегед да бъдат реализирани като част от университетския Есенен културен фестивал. Първият фестивал се състоя през октомври 2004 година. Стремежът през първите години бе проявите да бъдат осъществявани в рамките на една седмица, но опитът ни показва, че е много по-удачно те да бъдат разпръснати из целия месец октомври и веднъж-два пъти седмично да има български събития. По този начин преодоляхме и проблема с гостуването на изпълнителите, които каним, но които само в редки случаи не бяха ангажирани през конкретната седмица, и проблема с намаляващия интерес на публиката към края на седмицата. И така от 2012 година Дните на българската култура в Сегед разват публиката в града в продължение на цял месец.

Българската народна музика и народните танци винаги са били важен елемент от тези дни на културата. Освен тях има и театрални постановки, изложби, писателски срещи, музикални концерти или филмови прожекции. Всяка година се опитваме да съставим програмата така, че наред с „класическите“ елементи като българската танцова къща, да представяме непрекъснато и нови неща – такива са например спектаклите на Малко Театро, които се осъществяват с помощта на Асоциация MASZK в Старата синагога, и винаги се разват на голям успех пред сегедската публика, която разбира и обича съвременните театрални начинания. От 2004 година досега при нас са участвали много творци. Без претенции за изчерпателност ще спомена няколко имена от изминалите десет години: от писателите при нас са гостували Алек Попов, Светослав Стойчев и Кристина Хаджипеткова, театралните представления са свързани с Габриела Хаджикостова и с Малко Театро, от музикантите и оркестрите при нас в Сегед са участвали Николай Иванов и ОМ, състав Право,

гует Месечинка, Бангата Зюрьош, Роуг Сукс Сакс, Никола Паров и Агнеш Херцку, Красимира Чуртова, Квартет Балкан и гует Даруга.

Тази година Дните на българската култура в Сегед се състояха за десети път между 6 и 21 октомври и техни организатори както обикновено бяха Българското национално самоуправление в Сегед и Дружеството »Приятелите на България“. През първия ден, на 6 октомври, беше открита изложба с подбор от най-добрите фотографии от последните три фотоконкурса „Zoom to Bulgaria“. На тържественото откриване участваха Жофия Копас и Дьондвер Янков – гует Даруга, които изпълниха избрани автентични български народни песни. На 8 октомври се състоя една необичайна проява. На сегедската публика беше представена непозната досега част от българската култура в рамките на концерт класическа музика. В концертната зала „Ференц Фричай“ на Музикалния хор прозвучаха творбите на български съвременни и модерни композитори в изпълнение на пиано (Дьорг Клебницки), флейта (Лаура Варга), фагот (Ливия Вижои) и цигулка (Марта Ш. Добош). Концертът премина при голям интерес. На 15 октомври големите любимци на публиката, бангата Зюрьош, изнесоха шеметен концерт в Кафене „Милениум“. Оркестърът е създаден през 2013 година с цел да популяризира съвременната балканска музика. Членовете на оркестъра са признати в цялата страна изпълнители на балканска музика, фолклор и гъжас, участвали в множество популярни оркестри. Негови членове са: Бранка Башич (вокал), Петер Беде (саксофон), Атила Борош (баскитара), Акош Кермес (ударни), Яни Ланг (цигулка), Корнел Варга (китара). Заключителната програма на фестивала – очакваната всяка година и много успешна българска танцова къща се състоя на 21 октомври. Традиционно и тази година ентусиазираната публика учеше танците от ръководителя на танцовия състав „Балкан“ от Бекешчаба – Даниел Майтени. А за музикалното оформление се погрижи Квартет Балкан.

Поредицата от прояви предизвика интереса и на медиите. Унгарската телевизия подготви два репортажа за фестивала, които бяха излъчени в предаването „Рондо“ на 16 и 30 октомври.

X. SZEGEDI KULTURÁLIS NAPOK

Idén október 6. és 21. között került megrendezésre a X. Szegedi Bolgár Kulturális Napok, melynek szervezői a szokásokhoz híven a Szegedi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat és a Bolgár Baráti Társaság volt.

Kettőezernégyszáz tavaszán a szegedi bolgárok szervezkedni kezdtek, mivel úgy gondolták, hogy jó lenne, ha valamilyen formában Szegeden is lennének bolgár kulturális napok. A kezdeményezésben partner volt a Szegedi Tudományegyetem Kulturális Irodája, aki már hosszú évek óta ősszel és tavasszal is nagy volumenű kulturális fesztivált szervezett a városban. Végül közösen azt a döntést hoztuk, hogy a Szegedi Bolgár Kulturális Napok az egyetem Őszi Kulturális Fesztiváljának részeként kerül majd megrendezésre. Az első fesztiválra 2004 októberében került sor. Az első években törekedtünk arra, hogy a programok egy héten belül kerüljenek megrendezésre, de a gyakorlat azt mutatta, hogy sokkal érdekesebb a programokat a teljes októberi hónapra szétbontani úgy, hogy hetente egy-két bolgár tematikájú rendezvény legyen. Ezzel kiküszöbölhető volt egyrészt az a probléma, hogy a meghívni kívánt fellépők csak ritka esetben értek rá pont ugyanazon a héten, illetve a látogatók érdeklődése is a hét végére már kezdett lankadni. Így 2012-től a Szegedi Bolgár Kulturális Napok már egy egész hónapon át szórakoztatják az érdeklődő szegedi közönséget.

A bolgár népzene és néptánc mindig fontos eleme volt ezeknek a kulturális napoknak. Ezek mellé társult egy-egy színházi előadás, kiállítás, író-olvasó találkozó, zenei koncert, vagy filmbemutató. Minden évben igyekszünk úgy összeállítani a programot, hogy az olyan „klasszikus” elemek mellett, mint a bolgár táncház, minden alkalommal bemutassunk új dolgokat is, ilyenek például a Malko Teatro előadásai, melyek a MASZK Egyesület támogatásával a Régi Zsinagógában kerülnek megrendezésre, és melyek a kortárs színházi kezdeményezéseket értő és kedvelő szegedi közönség körében mindig nagy sikert aratnak. 2004 óta nagyon sok fellépő volt nálunk. A teljesség igénye nélkül, íme néhány név az elmúlt tíz évből: az írók közül nálunk járt Alek Popov, Svetoszlav Stojcsev és Hadzsipetkova Krisztina, a színházi előadások Hadzsikosztova Gabriellához és a Malko Teatrohoz köthetők. A zenészek, zenekarok közül fellépet Szegeden Nikolaj Ivanov - OM, a Pravo, a Meszecsinka Duó, a Zűrös Banda, a Road Six Sax, Nikola Parov és Herczku Ágnes, Kraszimira Csurtova, a Balkán Quartet és a Darida Duó.

Idén október 6. és 21. között került megrendezésre a X. Szegedi Bolgár Kulturális Napok, melynek szervezői a szokásokhoz híven a Szegedi Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat és a Bolgár Baráti Társaság volt. Az első napon, október 6-án a Zoom to Bulgaria fotópályázat elmúlt három évének legjobb fotóiból nyílt egy kiállítás.

Zűrös Banda
Бангана Зюрюш

Az ünnepélyes megnyitón fellépet Kopasz Zsófia és Jankov Gyöngyvér, azaz a Darida Duó, akik autentikus bolgár népdalokból állítottak össze egy válogatást. Október 8-án egy rendhagyó programra került sor. A szegedi közönség részére a bolgár kultúrának egy eddig ismeretlen része került bemutatásra egy komolyzenei koncert keretében. A Zeneművészeti Kar, Fricsay Ferenc Hangversenyteremében bolgár kortárs és modern zeneszerzők művei csendültek fel zongorán (Klebniczki György), fuvolán (Varga Laura), fagoton (Vizsolyi Livia) és hegedűn (S. Dobos Márta). A koncertet nagy érdeklődés övezte. Október 15-én a közönség nagy kedvence, a Zűrös Banda tartott fergeteges koncertet a Millenniumi Kávéházban. A zenekar 2013-ban alakult azzal a céllal, hogy a modern balkáni zenét népszerűsítse. A zenekar tagjai az ország elismert balkán, folk és jazz zenészei, aki számos népszerű zenekarban szerepelnek. A tagok: Básits Branka (ének), Bede Péter (szaxofon), Boros Attila (basszus gitár), Kertész Ákos (dob), Lang Jani (hegedű), Varga Kornél (gitár). A fesztivál záróprogramja, a minden évben várt, és nagy sikert arató bolgár táncház volt, mely október 21-én került megrendezésre. A táncokat a hagyományok szerint ez évben is Majtényi Dániel, a békéscsabai Balkán táncegyüttes vezetője tanította a lelkes közönségnek. A talpalávalót pedig a Balkán Quartet szolgáltatta.

A programsorozatot a média részéről is nagy érdeklődés kísérte. A fesztiválról a Magyar Televízió is készített két összeállítást, melyek a Rondó október 16-i és 30-i adásában voltak láthatóak.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ЕДНА (МАЛКА) КНИГА

На 21 октомври бе представена петата книга на Светослав Стойчев – »Светкавица«. Имам усещането, че за първи път литературна вечер на издателство »Напкунт« не бе »зашеметяваща«. Бяхме по-малко от обичайното и изненадите бяха по-малко.

АВТОР
Кирил Нег
SZERZŐ
Nagy Kiril

Сега обаче се гръжте: авторът получи гумата! Ако някой не знае: един от главните отличителни белези на организираните от Дьорг Сонди премиери на книги е, че авторът на даденото произведение сега по средата на сцената и всички с изключение на него участват в събитието. Но сега не беше така. И по това си личи, че чичо Сонди беше уморен.

Светослав Стойчев е български писател. Не, той е българин, който е унгарски писател... тоест не, по-скоро е българин, който пише на унгарски. Но е унгарец... Труден въпрос и затова се наложи да бъде предвкван многократно по време на вечерта. Българин по рождение, но отгавна живеец в Унгария, обикновено творещ на унгарски, но понякога пишеш и на български, освен това журналист и редактор в Бекешчаба. Така някак си. И стилът му не е простицък. Тамаш Прагаи (самопровъзгласил се стоичеволог), който анализира сборника му „Светкавица“, го дефинира така: „унгарската литература се обогати с един нов афористичен поет“. Това е много благородно, но пък Светослав Стойчев по собственото му признание (при все че и той не е сигурен) не е поет. Макар преобладаващата част от текстовете в сборника да са просто от по няколко реда – често в стихотворна форма, – по мое мнение не могат да бъдат разглеждани като свободни стихове, а като кратки (много кратки) прози. Може би им липсва онази музикалност, която прави стиха стих. И тъй като не съм литературен критик (макар че бих могъл да стана), няма да се загледам в анализ на текстовете, но пък заради споровете между проза и поезия и българско и унгарско се налага да спомена стила. Почти всички текстове разглеждат живота и мястото на човека в света. Някои са леки, други се налага да прочетеш повторно, защото усещаш, че в тях има повече, отколкото си разбрал при пръв прочит. Удоволствие е да се четат, но почти всеки от тях накуцва. И според мен това накуцване е заради чуждия език. Чета редовете и непрекъснато имам усещането, че на унгарски това не би прозвучало така. Тоест не и от устата на един унгарец. Чувствам, че не ги е писал унгароезичен човек, макар изреченията и употребата на гумите граматически да са правилни. Нюансна разлика, но разлика. Толкова се осмелявам да кажа по този въпрос, нека се върнем назад.

Поразително рядко можете да срещнете по-симпатичен човек от Светослав Стойчев. Загnezдилите се отпогава в главата ми фрази го характеризират съвършено: „Мисленето ми е фрагментарно... Чета на много езици, но да говоря ми е трудно на всички езици.“ Подобни изречения се появяваха загъхано, с паузи. Както споменах, авторът по изключение можеше да вземе участие. Това обаче не му се удаваше лесно, не е свикнал така. Сега го погсърквания издател, от време навреме оправя гънкеното си яке, скръстил крака, и се чува. Усмехнат поглежда през дебелия си очила към лекторите, към публиката, към собствените си текстове. Сякаш се чува колко са добри. Наред с това разтреперан наблюдава четящия го Дьорг Ергеи. Понеже изпълнителският стил на „господин актъора“ е госта особен. Макар това определение да не описва добре явлението. Докато чете текстовете, гласът му трепери а ла Хенрик Кемен. Дьорг Ергеи придава смисъл на текста, но за съжаление един и същ на всички. Изпълнението му е такова, сякаш изтръгването на всеки един звук му причинява болка и сякаш гумите напускат много по-бавно устните му отколкото те се движат. Забавно. Вече споменатият писател, поет, литературен историк Тамаш Прагаи изложи анализа си, още в началото предупреди, че ще е скучен и така не се разочаровахме. Наистина беше скучно! Критиката в голямата си част разглеждаше не текстовете, а обсъжданата чрез тях тема, както и заглавието на сборника, дадено от българския писател Светослав Стойчев. Не, той е българин, който е унгарски писател... или пък анализираше светкавицата като предмет. И тъкмо щях да му обърна внимание върху това, когато вметна, че е наясно и с това, че не говори по същество. И ако някой си признае грешката, не можем да му се сърдим, нали така? В моментите за релакс свиреше и пееше „фолклорната изпълнителка“ Мария Гуесус Майда. Безгрешна. Пя на унгарски, турски и български, акомпанирайки си със струнния си инструмент, наречен саз. Звучи грозно (а не е така), но направи рокконцерт с народна музика. В най-добрия смисъл на сравнението. Имаше и неоправдан участник, една „възпитаничка“ на Сонди, която с неописуем акцент прочете текст на Стойчев. Но след това гоиде същественото. Прочитът на баща и гъщеря. >>>

Дъщерята на писателя – Жофия Стойчева, режувайки се с баща си, чете кратки текстове. Момичето на унгарски, а Светослав Стойчев на български. Ако стана писател, бих искал и аз да изживея същото. Затрoзвашо.

И вечерта внезапно свърши. Дьорг Сонди окончателно се изтощи. Зрителите получиха „Светкавица“ и всички получиха автограф от автора върху мъничката книжка. Макар да не става дума за най-известния съвременен автор и макар и вечерта на Сонди да не беше истинската, съжалявам, че гоюгоха толкова малко хора. За мен тези прояви са вече част от битието ми, редовно трябва да си получавам подгържащата гоза. Сегаашната беше малко по-малка от предписаното, но облекчи симптомите ми. А вие, ако не сте били на представянето (а и така и така), си купете книгата. Ще ви хареса.

KÖNYV(ECSKE)BEMUTATÓ

Október 21-én mutatták be Sztojcev Szvetoszláv ötödik, Vaku című kötetét. Először éreztem, hogy egy Napkút Kiadós est nem volt ámulatba ejtő. Kevesebben voltunk a megszokottnál, kevesebb volt a meglepetés is.

Vizsont most kapaszkodjanak meg, szóhoz jutott a szerző! Aki nem tudná, a Szondi György által rendezett könyvbemutatók egyik fő ismérve, hogy az adott könyv szerzője ül a színpad közepén, és rajta kívül mindenki szerepel. De ez most nem így volt. Ebből is látszik, hogy Szondi bácsi fáradt volt.

Sztojcev Szvetoszláv bolgár író. Nem, ő egy bolgár, aki magyar író... vagy nem is, inkább egy bolgár, aki magyarul ír. De magyar... Nehéz kérdés, ezért ezt többször is újra kellett rágni az est folyamán. Bolgár születésű, de régóta Magyarországon élő, általában magyarul, de olykor bolgáru is alkotó író, emellett újságíró és szerkesztő Békéscsabán. Valahogy így. Stílusa szintén nem egyszerű. A Vaku című kötetet elemző Prágai Tamás (önjelölt sztojcevológus) úgy fogalmazott, „egy újabb aforizma költővel gazdagodott a magyar irodalom”. Ez nagyon nemes, azonban Sztojcev Szvetoszláv saját bevallása szerint (bár ebben ő sem biztos) nem költő. Habár a kötet szövegei túlnyomó részben csupán néhány sorosak - sokszor versformába rendezve -, véleményem szerint nem szabadversnek, hanem rövid (nagyon rövid) prózáknak kell tekinteni őket. Hiányzik talán belőlük az a zeneiség, amely egy verset verssé tesz. Mivel én nem vagyok irodalomkritikus (bár még lehetek), a szövegek elemzésébe nem mennék bele, azonban a próza-vers és bolgár-magyar párba miatt

muszáj megemlítenem a nyelvezetét. A szövegek szinte mindegyike az ember világban elfoglalt helyét, az életet járja körbe. Némelyik könnyed, némelyiket muszáj újrólvasni, mert érzi az ember, hogy több van benne, mint amit elsőre felfogott belőle. Élvezet őket olvasni, de szinte mindegyik döcög. És ezt a döcögést szerintem az idegen nyelv okozza. Olvasom a sorokat, és mindegyiknél az az érzésem, ez magyarul nem így szólna.

Mármint egy magyar szavaival. Érzem, hogy nem magyar anyanyelvű írta, pedig a mondatok és szóhasználatok nyelvtanilag helyesek. Nüansznai a különbség, de különbség. Erről ennyit merek mondani, kanyarodjunk vissza. Sztojcev Szvetoszlávnál szimpatikusabb embert ismeretlenül ritkán ismer az ember. Az azóta is fejemben keringő mondatai tökéletesen jellemzik: „Töredékes a gondolkodásom... Sok nyelven olvasok, beszélni nekem minden nyelven nehéz.” Ehhez hasonló mondatok jöttek akadozva, szünetekkel. Mint említettem, abban a kivételes helyzetben volt, hogy szerepelhetett. Ez viszont nehezen ment, nem ehhez szokott.

Úl a szuszogó kiadó mellett, néha megigazítja farmerdzsekijét, lába keresztbevetve, és csodálkozik. Mosolyogva mereszti szemét vastag szemüvegén át az előadókra, a közönségre, a saját írásaira. Mintha azon csodálkozna, milyen jók. Emellett rettegve figyeli az őt felolvasó Erdélyi Györgyöt. A „művészúr” előadóstílusa ugyanis elég különös. Bár nem ez a jelenséget jól leíró jelző. Ahogy olvassa a szövegeket, hangja keményhenriquesen remeg. Erdélyi György értelmet ad a szövegnek, de sajnos ugyanazt mindnek. Előadása olyan, mintha minden egyes hang kipréselése fájdalmat okozna neki, s a szavak sokkal lassabban hagynák el ajkait, mint ahogy azok mozognak. Szórakoztató.

A már említett Prágai Tamás író, költő, irodalomtörténész felvezette elemzését, már az elején elmondta, hogy unalmas lesz, és így nem csalódtunk. Valóban unalmas volt! A kritika nagy részében nem a szövegeket, hanem az általuk tárgyalt témát, valamint a címadó vakut, mint tárgyat elemezgette. Már éppen felróttam volna neki a dolgot, amikor elmondta, hogy azzal is tisztában van, hogy nem a lényegről beszél. És ugye, ha valaki elismeri hibáját, már nem haragudhatunk rá. A pihentető blokkokban Guessous Majda Mária „népi ének előadóművész” zenélt nekünk. Hibátlan. Szaz nevű pengetős hangszerével énekelt magyarul, törökül és bolgáru.

Csúnyán hangzik (pedig nem az), de rock koncertet csinált népzenevel. A népzeneből. A hasonlat legjobb értelmében. Volt indokolatlan fellépő is, Szondi egyik „tanítványa”, aki erős akcentussal olvasott fel egy Sztojcev szöveget. De aztán jött a lényeg. Egy apa-lánya felolvasás. Az író lánya, Sztojceva Zsófia édesapjával felváltva olvasott fel rövid szövegeket. A lány magyarul, Sztojcev Szvetoszláv pedig bolgáru. Ha író leszek, ezt szeretném megélni én is. Megható.

És azt estnek hirtelen vége lett. Szondi György végleg elfáradt. A nézők mindegyike megkapta a Vakut, és az apró könyvet mindenki alá is íratta a szerzővel. Habár nem a leghíresebb kortárs szerzőről van szó, és a Szondi-est sem volt az igazi, sajnálom, hogy csak ennyien jöttek el. Nekem már lételemmé váltak ezek a rendezvények, rendszeresen be kell adnom magamnak a megfelelő dózist. A mostani valamivel kisebb volt a felírtaknál, de csillapította tüneteim. Önök pedig, ha a könyvbemutatón nem jártak (meg amúgy is), vegyék meg a könyvet. Tetszeni fog.

ПОРТРЕТ

PORTRÉ

АВТОР
С.Т.Н.С. Камен
Михайлов, ДФН

SZERZŐ
Kamen Mihailov
a bölcsészettudo-
mányok doktora,
tudományos
főmunkatárs

Завършва българска филология и философия в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (1978). Аспирант, научен сътрудник и старши научен сътрудник в Института за литература, Българска академия на науките. Член на съвместни изследователски проекти с Русия, Румъния, Чехия, Полша. Преподава от 1979 г. различни дисциплини, сред които български фолклор, история на литературата, теория на цивилизациите, анализ на текста. Участва в археологически разкопки в България и Русия. Автор на монографични изследвания за Петко Славейков, Хр. Ботев, българските образи в Русия, мемоарите от ранните руско-турски войни. Носител на две национални награди за фотография; фотоизложби в София и Брянск. Участие с гърворезбовани икони в специализирани изложби в София, Атина, Йерусалим, Париж, Москва. Поддържа пътеписна поредица в периодичния печат /последният обнародван е за Будапеща/. Разработва и осъществява мащабен проект за авторската песен, изпълнител на свои и чужди композиции; води лектория, посветена на бардовата песен в залата на Софийска градска библиотека (от 2010 г.). Обнародваният му текст „Будапеща“ е поредната му авторска песен.

Будапеща

Пог „Ференц Йозеф хиг“ влече се бавно Дунав,
потръпват стълбовете от зелен метал;
над Вуда пада слънчев лъч – и снимам
фасадите на Осмия квартал.

Гърми градът с трамваите и речните сирени,
във шепя всички хълмове събрал;
в неделя в 10 мирно благославя
посоките ти твоят кардинал.

И твоите гуми нека не разбирам,
и нека странни бъдат твоите черти –
аз броя в тия улици и сбирам
човешките разпръснати съгби.

Че ти си повече от любопитен трепет,
от непознатите лица пред всеки дом,
защото в мене гишат стиховете:
„от славний Будим го Свети Атон“...

К. Михайлов

Волгар filológia és filozófiai szakon végez a Szófiai Szent Ohridi Kelemen Tudományegyetemen (1978). Aspiráns, majd tudományos munkatárs, végül tudományos főmunkatárs a Bolgár Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetében. Közös kutatóprojektekben vesz részt Oroszországgal, Romániával, Csehországgal, Lengyelországgal. 1979 óta különböző tantárgyakat oktat, köztük bolgár folklórt, irodalomtörténetet, civilizációelméletet és szövegelemézést. Részt vesz ásatásokon Bulgáriában és Oroszországban. Több életrajzi tanulmány szerzője. Két fényképképzéskészítésen nyer rangos díjat. Faragott ikonjaival szófiai, athéni, jeruzsálemi, párizsi és moszkvai kiállításon szerepel. Az időszaki sajtóban útleírás-sorozatot publikál (a legutóbbi Budapestről szól). Kidolgoz és megvalósít egy nagyléptékű projektet, amely a szerzői dallal foglalkozik, előadásokat tart a bárdokról a Szófia Városi Könyvtárban (2010-től). Az itt közölt Budapest c. dal is az ő szerzeménye.

Дърворезба (гемайл)
на Камен Михайлов
Kamen Mihailov
fafaragása (részlet)

TALÁLKOZÁSOK BULGÁRIÁVAL 2014

FOTÓPÁLYÁZAT

A Bolgár Kulturális Fórum és az Újbuda Bolgár Önkormányzata fotópályázatot hirdet »Találkozások Bulgáriával 2014« címmel. Bulgáriai látogatása során milyen benyomások érték? Hogyan öröközte meg érdeklődésének tárgyát fényképezőgépe segítségével? Szeretné minél nagyobb közönséggel megosztani bulgáriai élményeiről készült fényképeit?

A pályázat feltételei

- › A pályázaton kizárólag amatőr fotósok vehetnek részt saját maguk által készített fényképekkel.
- › Digitális fotók fogadhatók el, a legkisebb méret 5 megapixel lehet.
- › A fényképek keletkezésük tekintetében nem készülhetnek korábban, mint 2009. január 1.

A fotók kategóriái

1. Hagyományok és népi szokások Bulgáriában
2. Bulgáriai színek
3. Bulgáriai arcok
4. Bulgáriai épületek
5. Saját egyedi felvételem Bulgáriából

Kategóriánként egy pályázó *maximum 5 képpel* vehet részt a pályázaton.

- › A pályázati anyagok elbírálásának anonimítása garantált. Ezért kérjük, hogy a megküldött fájlokon ne szerepeljen személyes adat a pályázóról.
- › A „Találkozások Bulgáriával” c. fotópályázat előző kiadásain már egyszer résztvevő fotók nem szerepelhetnek ezen a pályázaton.
- › A pályázók munkáik átadásával automatikusan elfogadják a pályázat feltételeit, valamint beleegyeznek abba, hogy a szervezők díjtalanul felhasználhassák és publikálhassák a pályaműveket.
- › A zsűri által legjobbnak ítélt fényképek fotókiállításon vesznek részt. A fotókiállításon sor kerül a pályázati eredmények

kihirdetésére és az öt kategória helyezettjei tárgyi nyeremények formájában átvehetik a díjakat.

Formátum és technikai követelmények

- › Digitális fényképek - fájl típusa: JPEG, a legkisebb mére: 5 megapixel lehet.
- Manipulált fényképeket nem fogadunk el.*

Manipulált fényképnek tekintjük

- › Elemek hozzáadása vagy elhagyása a fényképen.
- › A fénykép egyes elemeinek erőteljes kiszínezése.
- › Digitális effektusok vagy szűrők használata a fényképek átdolgozásánál.
- › Az elektronikus úton beadott anyag esetén a fotó fájlokat tartalmazó mappától külön kérjük feltüntetni a pályázó adatait (*név, e-mail, cím, tel. szám*). A fájlnevben csak a fényképcímnek és az adott kategóriacímnek kell szerepelnie.

A pályázaton való részvétel ingyenes.

A pályázati anyagok leadásának határideje: **2014. december 19.**

A pályázati anyagok leadása elektronikusan történhet a következő e-mail címre: **bolgarforum@mail.bg**

Információ a fotópályázatról itt: **www.bolgarforum.hu**

Издание на **БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ** (1062 Буганеша, ул. Байза 44.)

РЕДАКЦИЯ

Виолет Доци (главен редактор),
Светла Къосева, Анет Гецов, Кирил Нег
ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Министерството на гражданската администрация и правосъдието, Столичното българско самоуправление и на Българските самоуправления в II, IV, V, VIII, IX, XIII, XIV, XV, XVIII, XV, XX, XXI и XXIII район на Буганеша и във Фелшожолца, Печ, Сегед, Халастелек, Дунахараста, Дунакеси, Кушкунлацхаза, Лорев, Мишкола, Дебрецен, Сигетсентмиклоу, Ерг и Естергом.

BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT

(1062 Budapest, Bajza u. 44.) kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Dóczy Violetta (főszerkesztő), Kjoszeva Szvetla,
Gecov Anett, Nagy Kiril

FELELŐS KIADÓ

Muszev Dancso

Megjelenik a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium, a FBÖ és a II., IV., V., VIII., IX., XIII., XIV., XV., XVI., XX., XXI. és XXIII. kerületi, valamint a Felsőzsolcai, a Pécsi, a Szegedi, a Halásztelki, a Dunaharaszti, a Dunakeszi, a Kiskunlácházi, a Lórévi, a Miskolci, a Debreceni, a Szigetszentmiklósi és az Érdi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

MS Mester Stúdió, iGlobe Nyomda

За корицу са използвани картини на **НЕНКО БАЛКАНСКИ** (заглавна страница - „Момче”) и **МИЛЕНА ВЛАДИМИРОВА** (загна корица „Пансогия”)

A borítón **BALKANSZKI NENKO** Fiú c. képe, a hátoldalon **VLADIMIROVA MILENA** Rapszódia c. képe látható

ОФОРМЛЕНИЕ Димитър Русев
DESIGN Ruszev Dimitar

Дружество на българите в Унгария

Magyarországi Bolgárok Egyesülete

1097 Bp., Vágóhíd u. 62. · tel.: 216-6560
<http://www.bolgaregyesulet.hu/>

Българско републиканско самоуправление

Bolgár Országos Önkormányzat

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: 216-4210

Столично българско самоуправление

Fővárosi Bolgár Önkormányzat

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: 216-4211

Българско училище за рожен език

Bolgár Nyelvoktató Nemzetiségi Iskola

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: 216-4210

Българска двузична малцинствена

гетска градина

Bolgár Kétnyelvű Nemzetiségi Óvoda

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: 06 20 250-7339

Българску културен, документационен

и информационен център

Bolgár Kulturális, Dokumentációs

és Információs Központ

1062 Budapest, Bajza u. 44. · tel.: 216-4211

Българска православна църква

Св. св. Кирил и Методиј

Szent Cirill és Szent Metód Bolgár

Pravoszláv Templom

1097 Budapest, Vágóhíd u. 15. · tel.: 06-30-496-4997

Посолство на Република България в Унгария

Bolgár Köztársaság Nagykövetsége

1062 Budapest, Andrassy út 115.
tel.: 322-0836, 322-0824

Българску културен институт

Bolgár Kulturális Intézet

1061 Budapest, Andrassy út 14. · tel.: 269-4246

Ресторант Царевец

Carevec Étterem

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: 06-20-417-8576

Хотел Пула

Hotel Rila

1097 Budapest, Vágóhíd u. 62. · tel.: 216-1621

ДЕКЕМВРИ

07.12. | 11.00
(неделя)

Празник на Микулаш

място
Български културен дом
1097 Будапеща, ул. „Вагохиг” №62

17.12. | 13.00
(сряда)

Традиционно коледно тържество на българските пенсионери

място
Български културен дом
1097 Будапеща, ул. „Вагохиг” №62

DECEMBER

12.07. | 11.00
(vasárnap)

Mikulás napi ünnepség

HELYSZÍN
Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

12.17. | 13.00
(szerda)

Bolgár nyugdíjasok tradicionális karácsonyi ünnepsége

HELYSZÍN
Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

**ЕДНО ПРИЯТНО ПЪТУВАНЕ С
АВТОБУСИТЕ НА МЕТРО ПЛЮС!**

**EGY KÉNYELMES UTAZÁS
A METRO PLUS JÁRATAIVAL!**

Тръгване от Будапеща - автогара Неплигет

› в 05.30 часа, всеки понеделник, четвъртък и събота

Пристигане в София

› в 17.30 часа на Автогара Сердика

Тръгване от София - автогара Сердика

› в 09.30 часа, всеки вторник, четвъртък и събота

Пристигане в Будапеща

› в 21.30 часа на автогара Неплигет

В автобусите пътниците разполагат с таблет и безплатно обслужване с кафе и безалкохолни напитки!

Автобусите МЕТРО пътуват и до Берлин, Хале, Лайпциг, Дрезден, Прага, Бърно, Братислава

За информация и закупуване на билети

› тел. 0036-702709440 **Стоян Негялков**
(представител на Метро Плюс в Будапеща)

Indulás Budapestről - Népliget buszpályaudvar

› 05.30-kor hétfőn, csütörtökön és szombaton

Érkezés Szófiába

› 17.30-kor, Avtogara Serdika.

Indulás Szófiából - Avtogara Serdika

› kedden, csütörtökön és szombaton 09.30 kor

Érkezés Budapesre

› 21.30-kor, Népliget buszpályaudvar

A buszon ingyenes kávé- és üdítőfelszolgálat, valamint tablethasználat jár minden utasnak!

A METRO buszok további útvonalai: Berlin, Halle, Leipzig, Dresden, Praha, Brno, Bratislava

Információ és jegyelővétel telefonon

› 0036-702709440 **Stoyan Nedyalkov**
(Metro Plus budapesti képviselője)